

Guia para la creació de Cursos MOOC

1. DEFINICIÓ

Es tracta d'una **modalitat d'educació oberta**, que ofereix cursos gratuïtament a través de plataformes educatives en Internet. La seua filosofia és l'alliberament del coneixement perquè aquest arribe a un públic més ampli.

Els MOOC (*Massive Open Online Course*), s'han traduït al valencià com a “**Curs en línia obert i massiu**”.

Els cursos proposats:

- ▶ No han d'haver-se presentat abans a la convocatòria i sigut incentivats.
- ▶ El professor o professora ha de ser propietari de tot el contingut que publique, o utilitzar contingut i material lliure de drets, amb llicències Creative Commons...
- ▶ Han d'ajustar-se preferiblement, encara que no és obligatori, a alguna de les **línies estratègiques de la UPV**, com a curs:
 - ✓ De suport per a matèries bàsiques el domini de les quals es puga considerar com a necessari per a una alumna o alumne que desitge cursar el primer curs d'algun grau ofert per la UPV.
 - ✓ Especialitzat, però de caràcter general, que puga motivar l'estudiant a cursar alguna de les ofertes de màster o de formació permanent de la UPV.
 - ✓ Específic, amb continguts que afavorisquen l'emprenedoria.
 - ✓ Molt especialitzat, que puga ser una referència nacional o internacional, i que mostre l'excel·lència docent i investigadora de la UPV en el camp específic.

Les **característiques** que han de complir aquests cursos són:

- ▶ Tenir una **estructura orientada a l'aprenentatge** amb:

- Una programació temporal amb principi i final.
- Proves o avaluacions orientades a reforçar i demostrar el coneixement adquirit.
- Un suport docent en fòrums mentre dura l'edició.
- ▶ Tenir **caràcter massiu**: nombre de possibles matrícules il·limitat, o bé en una quantitat molt superior a la que podria funcionar en un curs presencial.
- ▶ **Ser en línia**. Són cursos a distància, on Internet és el principal mitjà de comunicació .
- ▶ **Ser oberts**. Els materials són accessibles de manera gratuïta en Internet. La qual cosa no implica que puguin ser reutilitzats en altres cursos.

2. SOBRE UPV[x]

UPV[X] és la plataforma de MOOC de la Universitat Politècnica de València. Aquesta facilita l'accés a la formació de qualitat a tots els racons del món, i es contribueix a estendre aquest nou format d'ensenyar a l'educació en la nostra llengua.

La UPV ha signat un acord amb una de les dues plataformes que lideren aquesta iniciativa a nivell mundial, edX.org, i Coursera.org., amb la qual cosa alguns dels MOOC d'UPV[X] s'oferiran també en aquestes plataformes.

3. PROTOCOL D'ACTUACIÓ PER A LA CREACIÓ D'UN CURS MOOC

1. Els cursos MOOC se sol·liciten de manera ordinària en la convocatòria anual de DOCÈNCIA EN XARXA. No obstant això, de manera extraordinària, es podran formalitzar sol·licituds addicionals a la SOL·LICITUD DE DOCÈNCIA EN XARXA, durant tot el curs acadèmic, remetent la sol·licitud amb la fitxa del curs *MOOC completada, a l'adreça de correu docenred@upv.es .
2. Es revisaran les sol·licituds per a la seua acceptació o denegació per la Comissió de Docència en Xarxa en les seues reunions programades.
3. Les sol·licituds acceptades es podran liquidar en la convocatòria de Docència en Xarxa vigent si la data ho permet, en cas contrari es liquidaran en la següent convocatòria de Docència en Xarxa (si n'hi haguera).
4. Una vegada acceptada la creació del curs s'ha d'enviar correu a moocs@upv.es , des d'on se li indicarà el procediment a seguir. Es donarà d'alta al docent com a alumne/a en la plataforma edxtest per a poder començar a preparar els continguts.
5. Una vegada estiga llest el curs en edx s'ha d'entregar el material a través de l'aplicació de Docència en xarxa. Simplement caldrà entrar a l'aplicació i en la pestanya de "Cursos MOOC" caldrà pulsar el botó "Entregar". A partir d'eixe moment el curs podrà ser avaluat dins de docència en xarxa per al seu incentiu.

6. Firmar el contracte de participació en el programa MOOC de la Universitat Politècnica de València (si no ho haguera fet amb anterioritat) i annex del curs presentada.
7. Publicació, en el portal UPV[X] o qualsevol iniciativa MOOC en la qual participe la universitat.

4. ESTRUCTURA DELS CURSOS MOOC UPV[x]

Els cursos duren entre 3 i 12 setmanes i s'estructuren en MÒDULS, sent el més habitual assignar-li a cada MÒDUL un període d'una SETMANA per al seu estudi. D'esta manera, durant la impartició el docent haurà d'activar cada setmana un nou MÒDUL perquè els alumnes puguen seguir els seus continguts. Es poden llançar de manera que a l'inici del curs l'alumne només tinga disponibles els continguts del primer MÒDUL i, a mesura que passen les setmanes, es vagen afegint les unitats següents a raó d'una unitat per setmana, encara que, si el professor té disponible tot el material en començar el curs, pot triar que s'òbriga tot alhora al començament del curs (és una cosa que es fa amb freqüència a partir de la primera edició d'un curs).

Habitualment cada MÒDUL es compon de LLIÇONS, que són la unitat fonamental del curs i solen estar integrades per un vídeo, lectures o preguntes de reforç, encara que poden combinar diversos d'estos continguts.

La plataforma utilitzada permet agrupar les lliçons en un nivell més denominat SEQÜÈNCIES d'aprenentatge. Així, les **SEQÜÈNCIES** estaran compostes per les LLIÇONS, incloses:

1. Una sèrie de **vídeos polimedia** (el recomanable és que duren d'1 a 12 minuts), on s'expliquen els conceptes bàsics. Estos conceptes se segmenten en diferents polimedias de manera que siga possible consultar cada concepte tantes vegades com l'estudiantat necessite. També és possible incloure en les lliçons algun vídeo produït fora dels estudis polimedia o disponible en Internet, sempre que es respecten els drets d'autor d'estos.
2. **Exercicis o preguntes tipus test de reforç** intercalades i relacionades amb el vídeo, que permeten a l'estudiant consolidar l'apréns. També poden portar text i imatges en format HTML de reforç. Cada lliçó porta el seu SUPORT DOCUMENTAL EN PDF, que poden ser les transparències comentades en el vídeo o qualsevol altre document preparat pel docent.

Respecte a l'**avaluació**, hi ha diverses maneres de plantejar-la. La més habitual és incloure al final de cada MÒDUL un examen perquè els estudiants puguen comprovar el seu progrés. Els cursos poden disposar, a més, d'un **examen final de comprovació de coneixements** (encara que hi ha docents que preferixen posar un examen a mitat (midterm) i un examen final seguint l'esquema dels EUA) i d'un **fòrum** de suport en el qual l'estudiantat pot

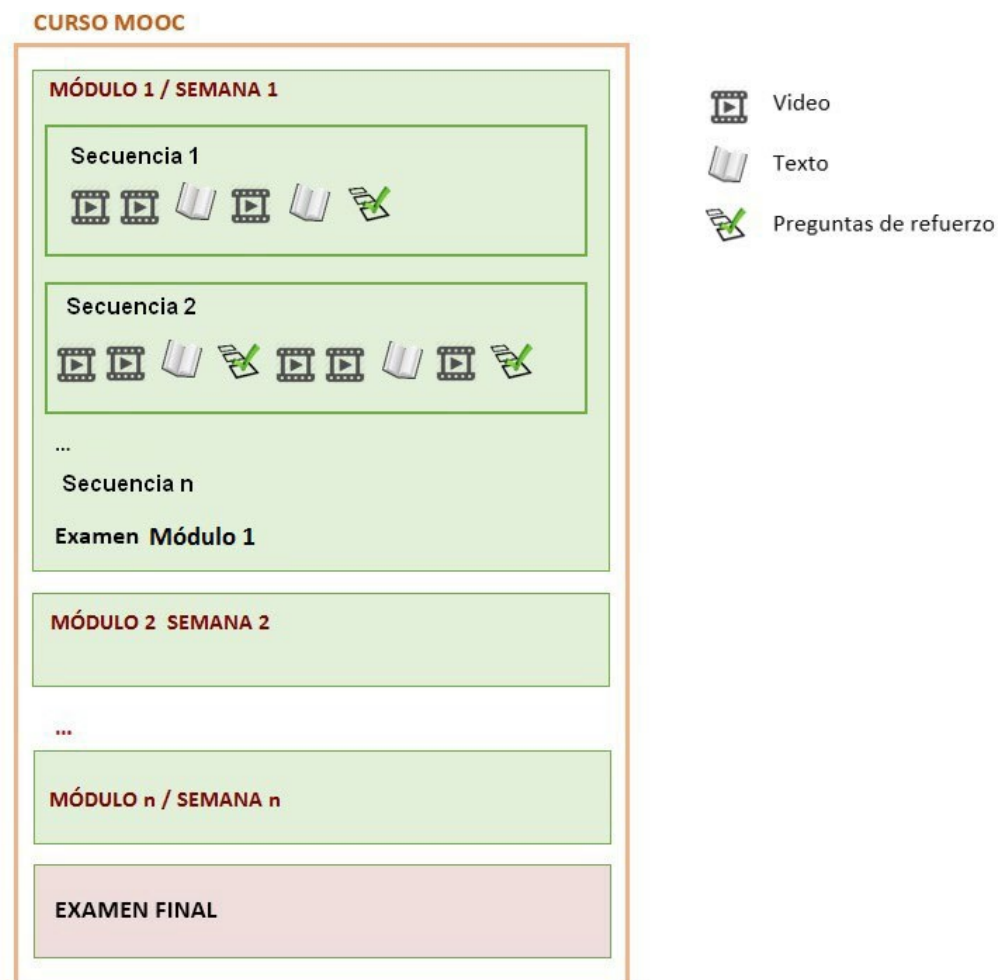
intercanviar dubtes i coneixements amb els seus companys i els professors (també poden crear-se diferents fòrums: problemes amb la plataforma, preguntes sobre el contingut, respostes a una qüestió concreta...).

Tots els exercicis i exàmens es poden posar amb una data i hora de lliurament determinat, encara que, donada l'experiència adquirida, la recomanació és deixar-los oberts fins que acabe el curs per a donar flexibilitat a l'estudiantat.

Es pot afegir també una wiki del curs perquè tots els/as alumnes/as contribuïsquen a crear contingut del curs i pàgines estàtiques amb informació addicional.

També es poden integrar laboratoris virtuals desenrotllats en les plataformes de la UPV.

ESTRUCTURA D'UN CURS

Encara que **la mínima unitat avaluable per a la superació del curs és la SEQÜÈNCIA**, l'esquema d'avaluació

és molt flexible, ja que la plataforma permet crear diferents tipus de seqüències avaluables i donar-los un pes diferent en la nota final. Per exemple, es pot posar:

- Seqüències del tipus “**problemes de reforç**”, que valguen el 10% de la nota, a repartir entre totes les que hi haja.
- Seqüències del tipus “**treball a casa**”, que en valguen el 20%.

Per a conèixer l'estructura i el funcionament d'un MOOC en una determinada plataforma, la millor manera és accedir-ne a un que ja estiga en marxa i navegar-hi.

- **Exàmens per unitat** que valguen el 30% en total.
- **Examen final** que valga el 40%.

En tots els casos anteriors, si hi ha més d'una avaluació d'un tipus, es pot fer que la plataforma descarte les x pitjors abans de calcular la nota.

A tall d'exemple, el millor és accedir al curs d'Excel inicial (<https://upvx.es/courses/course-v1:edxorg+excel+ex101x/about>) amb la primera unitat desenvolupada per a formar-se una idea de la flexibilitat de la plataforma. Per accedir a aquest curs, cal registrar-se en la plataforma i accedir-hi com a alumna o alumne.

A TENIR EN COMPTE EN LA CREACIÓ DEL CURS MOOC EN LA PLATAFORMA EDX:

L'estructura proposada és la que ha de seguir l'estudiant en el curs publicat, però cal tenir en compte que la nomenclatura utilitzada en la plataforma edX de creació de contingut, denominada edX Studio, és diferent.

A continuació, presentem la correspondència d'ambdues nomenclatures:

IMPARTICIÓ	EDICIÓ EDX
MÒDUL	SECCIÓ
SEQÜÈNCIA	SUBSECCIÓ
LLIÇÓ	UNITAT

5. CREACIÓ DLS MATERIALS DOCENTS QUE CAL PUBLICAR EN MOOC

1. **Determinar l'abast del nostre curs:** estructurar el curs en mòduls que incloguen seqüències independents amb les corresponents lliçons.
2. **Preparar la fitxa del curs,** a la qual pot accedir l'alumnat abans d'inscriure's, amb les dades següents:
 - Text curt de descripció del curs.
 - Text que responga a la pregunta: què necessite saber?
 - Text que responga a la pregunta: què aprendré?
 - Llista d'unitats.
 - Breu ressenya del currículum de cada docent i una foto.
 - Gravar un vídeo que vengui el nostre curs al futur alumnat. El vídeo ha de tenir una duració aproximada d'1 a 2 minuts, i explicar, a grans trets, en què consisteix el curs.
3. **Crear els mòduls:** tenint en compte que un mòdul equival a una setmana (3 hores en total per setmana) de treball de l'estudiant, hem estimat, a partir dels cursos ja realitzats, que de mitjana, aquestes 3 hores de treball equivalen a una hora de vídeo gravada pel professorat.

En alguns casos, es poden programar diversos mòduls en una setmana o dissenyar el curs per a una dedicació setmanal superior si la professora o professor ho estima convenient.

4. Gravar els **polimèdia** i preparar **material de suport** (presentacions o lectures en PDF).

És bona pràctica gravar, a més dels vídeos de contingut pròpiament dits, un vídeo curt d'introducció i objectius, i un altre de resum per a cada unitat. Cal no incloure en cada vídeo la presentació del professor o professora i els objectius i resum de manera detallada, ja que els vídeos estan pensats perquè l'estudiant els veja l'un darrere de l'altre.

Es recomana encaridament fer un vídeo per concepte, i que no superen els 6 minuts de duració, per diverses raons:

- Un estudi del MIT sobre les dades de visionament de centenars de milers de vídeos

d'edX.org indica que l'atenció mitjana d'usuàries i usuaris no supera els 6 minuts.

- Si cal repetir un vídeo per errors en l'enregistrament, és millor que siga curt.
- Si en el futur part del contingut es converteix en obsolet i cal regravar-lo, el treball és menor.

Compte! les preguntes i els textos poden incloure imatges que els il·lustren. Si no són generades per nosaltres, hem d'assegurar-nos que tinguen la llicència Creative Commons (o equivalent) que ens permeta usar-les i apuntar les dades d'on les hem obtingudes per a realitzar l'atribució correctament.

5. Crear els **exercicis de reforç**: un o més per cada polimèdia de teoria, en els quals el professor o professora ha de determinar si compten o no per a l'avaluació final, el nombre d'intents possibles...

Aquests exercicis poden constar de preguntes tipus test, de resposta numèrica o de text lliure, i hi ha la possibilitat d'oferir retroalimentació a l'estudiant (es pot triar si: en fer el primer intent, en acabar el termini, en esgotar els intents i diverses possibilitats més).

Es pot gravar, a més, un vídeo explicant la solució a la pregunta perquè l'alumna o alumne el veja després de respondre.

Hi ha la possibilitat d'integrar laboratoris virtuals creats amb alguna de les eines disponibles a la UPV i realitzar preguntes la resposta a les quals requerisca usar-los.

6. Crear **exàmens de seguiment del curs**. Opcionalment, es pot crear un examen previ, per a valorar el nivell de l'alumnat (no compta per a la nota). Podem optar per algun dels dos models que s'han utilitzat fins ara:
 - a. Examen per cada unitat + examen final.
 - b. Examen a la meitat del curs (de 5 a 10 preguntes, per exemple) + examen final.

En tot cas, cal determinar el pes per a la nota final de cadascun dels exàmens realitzats.

7. Preparar el **fòrum de debat/consulta on l'alumnat** expresse els dubtes sobre el curs i comente aquelles coses que li semblen interessants.

No és recomanable que el professorat conteste als dubtes immediatament; així es deixa temps perquè l'alumnat debata sobre aquests, ja que, segons l'experiència docent en cursos massius amb gran quantitat de persones inscrites realitzats en les grans plataformes, en un 80% dels casos l'estudiantat arriba a una solució adequada en 3 o 4 hores. En els nostres cursos, com no són tan massius, l'activitat en els fòrums és habitualment menor, amb la qual cosa la resposta dels companys i companyes no és tan massiva ni tan ràpida, però sí que arriba en molts casos.

Normalment, no hi ha molts dubtes (com a molt, una o dues preguntes diàries) i la majoria estan relacionats amb el funcionament de la plataforma; amb aquesta finalitat, disposem d'alumnes servipoli de suport, amb la qual cosa la professora o professor només ha de contestar als dubtes relatius al contingut.

FINALITZACIÓ DEL CURS

Des de gener del 2016, edX va canviar la seua política i a l'alumnat que supera el curs no se li envia cap certificat gratuït; en UPV[X] hem seguit la mateixa política i ja no oferim credencials gratuïtes. En els cursos oferits a través d'edX i Coursera hi ha la possibilitat d'obtenir un certificat verificat de pagament. La pràctica habitual és que el curs es quede obert en la plataforma sense suport del professorat en els fòrums, a manera d'assignatura OCW. Si algun alumne o alumna accedeix al curs i el segueix, pot fer l'examen final en la convocatòria següent i obtenir-ne la credencial.

Més informació en la secció de preguntes freqüents de la plataforma <http://www.upvx.es/faq>

6. INFORMACIÓ I RESOLUCIÓ DE DUBTES

Videos sobre els cursos MOOC: <https://media.upv.es/?id=607f2cf9-a789-534f-aba0-b73fe7d17c54>.

Curs SPOC (small private online course, és a dir, un MOOC que no està publicat al gran públic) sobre la creació de MOOC en UPV[X]: <https://upvx.es/courses/poc/creaciondemooc/2015-01/about>.

Per a qualsevol dubte, es pot contactar amb docenciaenred@upv.es.

7. INFORMACIÓ D'ENVIAMENT DE CURSOS MOOC A TRAVÉS DE L'APLICACIÓ DE DOCÈNCIA EN XARXA

IMPORTANT: Una vegada realitzat el curs MOOC, és necessari fer el lliurament en Docència en Xarxa perquè pugui ser avaluat i comporte el reconeixement aprovat en la convocatòria.

- Des de la intranet, entra en "**Sol·licitud de Docència en Xarxa**". Allí trobaràs els materials sol·licitats i aprovats per a la seua producció en la resolució publicada.
- En la pestanya Curs MOOC apareix el curs sol·licitat i aprovat per a la seua preparació. Hem de prémer en *Lliura*:

Objetos de aprendizaje		Módulo de Aprendizaje		Asignatura OCW		Curso MOOC		Videoapuntes		Transcripción/Traducción		Formación		Resumen solicitud / incentivo			
Curso MOOC (Máximo 1)																	
Título								Ficha modelo MOOC				URL		Estado Material		Entregar	
Ei								+ FichaMOOC...						Pendiente		→ Entregar	
+ Curso MOOC																	

3. Apareixerà una pantalla on hem d'indicar el títol correcte del curs i també les dades corresponents a:

- La **disciplina i el camp UNESCO**.
- Les **coautores o coautors**, si n'hi ha.

Com introduir els coautores:

Haurem de buscar els coautors en l'aplicació, i posteriorment afegir el percentatge de participació (introduir el número i pulsar intro).

No podran afegir-se coautors externs a la UPV en l'aplicació de docència en xarxa (sí que poden nomenar-se en el material creat).

Premem en “*Lliura*” i automàticament el curs passarà a l'avaluació.

Entrega material

Títol

Disciplina UNESCO

Convocatoria
2015-2016

Campo UNESCO

Coautores

DNI	Nombre
No se han encontrado coautores	

+ Autor

→ Entregar

Salir

4. En aquests moments, en la pestanya *Curs MOOC*, ens indicarà que està *Lliurat* i pendent d'avaluació, i a partir de aquest moment no podrem fer canvis.

5. Quan el curs MOOC ja està avaluat, ens pot aparèixer:

- Com a **ACEPTAT**.
- Com a **REBUTJAT**. En aquest cas, estarà disponible de nou per a l'edició i un nou lliurament.